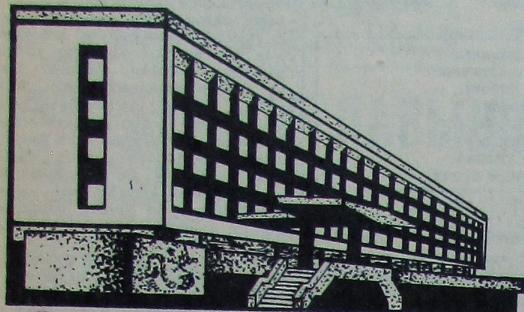


СА СВЯТАМ ВЯЛІКАГА КАСТРЫЧНІКА!

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЯДНАІЦЕСЯ!



Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 29 (629)

Серада, 5 лістапада 1986 года.

Газета заснавана ў верасні 1969 года.

Выходзіць раз у тыдзень

Цена 2 коп.

НЯХАЙ ЖЫВЕ 69-Я ГАДАВІНА ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦАЙСАЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВАЛЮЦЫИ!

(З Заклікаў ЦК КПСС).

Указ

Прэзідыума Вярхоўнага
Савета СССР

Аб узнагароджанні
тав. БОКУЦЯ Б. В.
орднам Працоўнага
Чырвонага Сцяга

За заслугі ў падрыхтоўцы
высокаваліфікованых спецы-
ялістаў, плённую навуковую
работу і ў сувязі з часіцдзе-
сліцтвом з днём нараджэн-
ня ўзнагароджанні рэктара Го-
мельскага дзяржаўнага уні-
версітэта акадэміка Акадэмі-
чнавук Беларускай ССР Бо-
куця Барыса Васілевіча
орднам Працоўнага Чырвонага
Стяга.

Старшыня Прэзідыума
Вярхоўнага Савета СССР
А. ГРАМЫКА,
Сакратар Прэзідыума
Вярхоўнага Савета СССР
Т. МЕНТЕШАВІЛІ.
Москва, Кремль.
24 кастрычніка 1986 г.

З ВЫСОКАЙ УЗНАГАРОДАЙ!

Прафесарска — выкладчыцкі
састаў, партком, грамадскія
арганізацыі, уесь калектыв
універсітэта горача
віншуюць Вас, паважаны Барыс
Васілевіч, з высокай узнагародой!
Радзімы — орднам Пра-
цоўнага Чырвонага Сцяга, яко-
га Вы ўдастоены ў сувязі з
60-гаддзем з днём нараджэння
і за заслугі ў падрыхтоўцы
высокаваліфікованых спецыя-
лістаў, плённую навуковую
работу.

ДАСТОЙНЫ ПАДАРУНАК

З добрым настроем сустра-
каюць свята Вялікага Каstryч-
ніка студэнты, якія працавалі
сёлета ў будаўнічых, сельска-
гаспадарчых і іншых атрадах.
У гісторычнай патрыятычнай ру-
ху яны ўпісалі яшчэ адну яр-
кую старонку. У першым годзе
дванадцатай пляцігодкі на вож-
нейшых аблістках імі ёсцяна
больш 600 тысяч рублёў капі-
талаўкладання. 25 тыс. руб.
заработка пералічана ў Саве-
цкі фонд міру.

З поўнай адвачай сіл студ-
дэнты ГДУ працавалі на сель-
гасработах восені. Яны ўбра-
лі з палёў гаспадарак вобласці
амаль 7,5 тыс. тон бульбы,
значную частку ўраджаю пе-
рапрацавалі, нарыхтоўвалі кар-
мы для грамадскага статку,
выконвалі іншыя неадкладнія
работы. Разам з гэтым аказы-
валі шэфскую дапамогу сельскім
школам, ветэрранам вайны і
працы, вялі прапагандысцкую,
культурна-масавую, фізкульту-

турна-спартыўную і вайна-па-
трыятычную работу.

На выніках асенніх сельгас-
работ лепшымі ў універсітэце
прызнаны адпаведныя атрады
фізічнага, эканамічнага і матэ-
матычнага факультэтаў.

Найбольшага поспеху ў са-
цыялістычных спаборніцтвах до-
сягнулі сельгасгадары, якія
працавалі ў калгасе імя ХХ
партз’езда Ўлынава Петры-
каўскага раёна (камандзір —
ст. н. с. У. М. Карака, фізічны факультэт),
калгасе імя Ульянава Петры-
каўскага раёна (камандзір —
асістэнт кафедры гісторы-
чнай КПСС Ю. Ф. Пархоменка, гіс-
торыка-філалагічны факультэт),
на Жлобінскім ільнокамбінase
(камандзір В. Ф. Карташоў,
гісторычны факультэт).

Камандзіры атрадаў-пера-
можцаў сацыялістычнага спа-
борніцтва загадам па універ-
ситету аб’яўлена падзяка.

(Наш кар.).

ПЕРАМОЖЦЫ ЎСЕСАЮЗНАГА КОНКУРСУ

Дніамі ва універсітэт дасланны два Дыпломы Усесаюзнага конкурсу 1984/85 навучальнага года на лепшую навуковую работу студэн-
таў па прыродазнавчых, тэхнічных і гуманітарных навуках, які пры-
свячоўся 40-гаддю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчын-
най войне. Яны прысуджаны выпускнікам, якія ўжо аспіранты
фізічнага факультэта Наталіі Кандратавай (навуковы кіраўнік — заг.
кафедры радыёфізікі дацэнт І. Ф. Дабравольскі) за работу «Вызна-
чэнне пранікнення рэчыва на аснове дадатковай атракціўнасці» і выпускні-
кам эканамічнага факультэта Аллене Драбышаўскай (навуковы кіраў-
нік — дацэнт кафедры АМАЭ В. М. Кучын) за работу «Арганіза-
цыя кэрэлайцінага і разграсіўнага аналізу прадукцыінай працы
лесанарохтоўчай і дрэваапрацоўчай прымесловасці БССР».

У дыскусійным клубе

ЗАЦІКАЎЛЕННАЯ РАЗМОВА

У чарговы раз члены дыскусійнага клуба суст-
рэліся ў студэнцкім інтарнэсе № 1. Да іх пры-
шлі загадчыкі кафедр гісторыі КПСС і палітэкан-
номіі дацэнт В. У. Матусевіч і У. Ф. Бондараў,
якія былі ўдзельнікамі Усесаюзнай нарады зе-
гаднікаў кафедр грамадскіх навук. Віталь Ула-
дзіміравіч і Уладзімір Фроловіч расказалі студ-
дэнтам аб работе нарады, яе рэкамендациях,
яркіх прамоўках на ёй Генеральнага сакратара ЦК
КПСС М. С. Гарбачава і члена Палітбюро, сакра-
тара ЦК КПСС Я. К. Лігачова.

Адбылася зацікаўленая і сур'ёзная размова
студэнтаў і выкладчыкаў аб актуальных пытан-
нях выкладання і вывучэння грамадскіх дысцып-
лін у нашым універсітэце. Выступаючыя аблі-
сткыўна і крытычна ахарктыравалі недахопы,

цяжкасці і шляхі іх ухілення ў працэсе выву-
чэння студэнтамі гісторыі КПСС, філософії, палі-
тэканоміі, навуковага камунізму, іншых гра-
мадскіх навук.

Такое ж пасяджэнне дыскусійнага клуба адбы-
лося і ў студэнцкім інтарнэсе № 4 на Валатаве.
Гасцямі студэнтаў былі загадчыкі кафедр філ-
ософії і гісторыі КПСС прафесар У. М. Калмыкоў
і дацэнт В. У. Матусевіч, дацэнт кафедры палі-
тэканоміі М. В. Герасімчык, асістэнт гэтыя жа ка-
федры У. В. Зарэцкі. Тут адбылася дыскусія па
актуальных пытаннях палітапшэння выкладання і
вывучэння грамадскіх навук.

А. ВАРОНІЧ,
старшыня дыскусійнага клуба, асістэнт
кафедры палітэканоміі.

АБ СВЯТОЧНАЙ ДЭМАНСТРАЦІІ

7-га кастрычніка ў нашым горадзе, як і па ўсёй краіне, адбу-
дзеца дэманстрацыя працоўных, прысвечаная 69-й гадавіне
Вялікай Каstryчніцай сацыялістычнай рэвалюцыі. У ёй прымуць
удзел працдзейнікі ўсіх факультэтаў ГДУ.

Для ўдзелу ў дэманстрацыі сабраца на факультэтах па да-
моўленасці з дэканатамі. Зводная калона выстрываеца каля
голойнага корпуса універсітэта да 9 гадзін.

ВІНШУЕМ!

Рэктар, партком, грамадскія
арганізацыі, дэканат гісторыка-фі-
лалагічнага факультэта, кафедра
рускай літаратуры горача віншо-
вуюць асістэнта гэтай кафедры
ТОЛЧЫКАВУ Людмілу Іванаўну з
зачаржэннем яе ВАКам у вуч-
ной ступені кандыдата філалагіч-
ных навук.

Іван ХАРЛАМОВ.

Опять над Родінай знамена
Зарей актывісцкую горячы.
Отчизна кличет поіменно
Нас всех
На праздничный парад.
И, как всегда,
Ряды смыкаю,
Идут колонны гомельчан
На площадь — ту,
Где вдаель, над краем,
Рука простерта Ильича...
И песни,
Как и в дни былые,
Доносят эхо баррикад...
Но в этот год совсем иные
Слова торжественно звучат.
В их тоне новое значение

Порывов наших слышно мне.
Апрельский ветер очищенья
Рассветно дует по стране.
И всех,
Кто был горазд на слово,
Во лжи приписок кто погряз,
Сметает он с пути сурово,
Всю правду высветив для нас.
Гнет тунеядца,
Бюрократа...
Стремится,
Чтоб была всегда
Не «выводиловкой» зарплата,
А мерой честного труда.
Октябрь великое дал право
Нам быть
Ударной сменой смен...
Идут колонны, праздник славя,
Неся знамена перемен!

У РЭДАКЦЫЙНай ПОЩЦЕ-ПАЭЗІЯ

Алексей НИКОЛАЕНКО,
выпускник ГГУ 1986 года.

Простор мой земли,
Ширь и размах во всем:
В бескрайних небесах
И чистом поле.
Свобода и мечта
В сознании твоем.
Во всей твоей судьбе
И русской доле.

Понять хочу всю силу рока,
Суть принадлежности земной.
Жизни испыт размах широкий
Любовь почувствовать с тобой.
Плыть за омешанными облаками,
Травою прорастать в степи,
Березы истекать слезами,
Альпийским лугом защищет.
Быть белым снегом, чистым

цветом,
Быть просто далью голубой,
Одеться в солнечное лето,
И все заполнить добротой.
Самим собою быть на свете.
Как пром естественно звучать
И видеть мир на всей планете,
И нашей асплаканной дышать

Надышусь некошенной травой,
Затеряюсь в одиночном поле,
И пойму, Россия, твой покой
И останусь в этой вольной
воле,
В этой вечной буйственной
мечте,
В этом отрезвляющем
дурмане.

И поставлю крест на суете,
На убогом и пустом обмане.

■ ■ ■
Я из седла пока не выбит
И конь лихой меня несет!
Я не всегда бываю выбит,
Но, право, кто это поймет?
Копыта минут билую вечность
И вечность крошится в куски.

Мне не нужна чужая

«вечность».

Мне бы своей, земной тоски.
Мне б очарованности от скучи,
И чтобы русские глаза!
Чтоб добро греши руки,
Чтобы из правды голосал
И чтобы Россия бед не знала
В рощах седеющих берез.
Мать сыновей своих
встречала
Чтоб навсегда! И чтобы...
без слёз!

Нязасная памяць

«НИКОЛІ НЕ ЕХАЦЬ ХЛАПЦУ МАЛАДОМУ...»

Напісане — застаецца, даволі часта паўтараем мы. А напісане ў час вайны павінна застацца яшчэ і таму, што яно было створана на суперствары старой прыказы «музы маўчань, калі гарварца гарматы».

У КАРОТКІЯ перапынка паміж баямі, у партызанскіх зямляхах, вайсковых шпітахах, на перадаўной напісаны вербы ўраджэнца Рагачоўшчыны, былога студэнта нашай ВНУ М. Сурначова, якія склалі зборнік «Аконы спеў», што нядайна выйшоў у выдавецтве «Мастацкая літаратура». У гэтую кнігу ўключана ўся яго невялікая творчая спадчына, а таксама вербы беларускіх пазтаў, прысвечаныя яму, і ўспаміны шматлікіх сяброў пра свае сустрычэ з чалавекам, імі якога заўсёды будзе упамінацца сярод дзеячоў нашай культуры, не прыйшоўшы з франтоў Вялікай Айчынай...

Творчыца М. Сурначова варэных гадоў — гэта своеасаблівая «географічна» карта, па якой можна вывяраць баявы шлях армii-вызваліцельніцы. «Захоўні фронт, 1941», «Данскі фронт, 1942», «Падняўёны фронт», «Запарожжа, 1943», «Мінск, 1944», «Румынія, 1944» — вось якім ён быў, крываўні, цяжкі чатроўгады шлях да пераможнай майскай раніцы, якую далёка не ўсім давялося сустрыц...

Імя М. Сурначова ў франтаўкоў заўсёды асацыруецца з вершам «У стоптаным жыцце» (сёня можна гарварыць аба яго храстаматызміс): «Ніколі не ехаль хлапцу маладому да роднага гаю, да близкага дому. Над ім асыпаюча слуцкія краскі, абсалемены колас скіліўся да каскі». Карочэнскі верш. А які змястоўні і шматлікі на сваім змашчынай-на-психалагічнаму нападненні! Гэты радыкі на памінаючыя народныя песенны мелас, дзе таксама даволі часта гарворыца аба казаку, асліку, які загінуў, змагаючыся з саводу роднай старонкі. Але імавет убачыўшы маладзенчыка вайна забітым, паэт думае не толькі пра яго, загінуўшага ў няроўнай бітве з ворагам, ён не забывае падумыць і пра мані чырвонаармейца М. Сурначоў, сцярджаючы, што вялікіе яе спадзяванні на тое, каб спаткаць свайго любага сыночка жывым і здаровым, заўсёды будуть з ёю, вялікай сэрца матулі сагра-

вае апошняя надзея: «Ляжыць ён, як віязь, у стоптаным жыце. Маці спакае — ёй не кажыце...». Цяжка паверыць у тое, што верш гэты быў напісаны ў самыя першыя дні вайны, калі М. Сурначоў разам з сабралі адступаў да роднага Мінска. Патрібна адзначыць, што самому аўтару гэты твор не спадабаўся (спашлемся на ліст паста да П. Прангуза), бо яму здавалася, што «у верши віма сардечніцы», «віма сапраўднай цеплыні». Аднак першае ўражанне даволі часта бывае памылковым, што і здарылася, на начышку думку, у дадзеным выпадку.

Ліркіны герой, узрушены бесчалавечнасцю фашысту, з гневам звяртаецца да ходнікаў: «Я таби спакою, гад, не дам, — сваім прахам ты адкажаш нам!» («Слова помсты»). Змагаючыся на розных фронтах, сустракаючыся з рознымі людзьмі, паэт бачыць, з якой ласкай і цепліёй сустракаюць іх вінаў-вызваліцеляў, жыхары былых акушэрваных раёнаў, што яшчэ ўчора самі са зброяй у руках змагаліся супраць німецкіх захопнікаў. Таму ён звяртаецца і да сваёй маці з просьбай, каб яна, якія родных сыноў, аднеслася да воінаў, вызваліць іх вёску, а калі побач будуть хаваць забітых, то «ты прыкрый іх павекі, мятай усцілі іх маўгі-курганы і пашац, як над снамі чаканы, майскай рапнай сініятай!» («Ліст да маці»).

Знаходзячыся ўесь час у дзеючай армii, М. Сурначоў многа ліша (на сцярджаючыя сяброў, з якімі ён служыў і перапісваўся). Магчыма, вершы гэтыя не заўсёды вылучаліся высокай мастацкасцю, але, тым не менш, яны вельмі іскрэві перадаўвалі перажыванні чулай душы паэта за сваю старонку, за свой народ: «Старонка мая, у смутку ты сінага свайго не кляні! Мне ў кожным лясным закутку сінца твае кляні». Бачачы вялікія справы, самахварынасць савецкіх людзей у барацьбе з фашыстамі, аўтар зборніка пераносіць венчыя падзеі і на

прыроду. Нават месяц і той змагаўся і «ранены знік у кусты»

Алінчыўшыся разам з нашымі войскамі на тэрыторыі Захоўнай Еўропы, М. Сурначоў адразу ж заўажае розницу паміж іхнім і нашай прыродай, што нават звычайнай бэрэзкі і тыя не такія прыгожыя і родныя, як беларускія, што шумяць на мілагай саршу Рагачоўшчыне. Чытаеш верши і адзінчыўшыся, як здолеў ён у такіх складаных аbstавінах гэтак заўажаўшы: «Бэрэзкі, як арычы, рыхыя стуліці голлем на кургаш. Маліваць іх, верце, калі віжу, — візшто не стаў бы Левітан».

Паэт давялося ўдзельнічаць у баях за в вызваленне Румыніі. Яго вельмі уразіла адстаслісць, забіцісць простага румынскага народа, які фашысты сілай прымушалі ваяваць супраць Чырвонай Арміі. Але насы салдаты не рабаўнікі, не забойцы, сцвярдждае М. Сурначоў, яны не збираюцца поміць мірнаму насельніцтву і прыышлі чырвоноармейцы на «радзімі мамалыгі» дзялі таго, каб зінчыць «берлінскую саранчу».

Але вайна — ёсьць вайна. Усе адчуваюць хуткую перамогу, і таму з кожным днём ўсё цяжкай становіцца хаваць забітых сяброў, хаваць у браціх магіліх, далёка ад родных і блізкіх, далёка ад родных старонкі. Дарагой цапой даводзяцца плаціць за перамогу. М. Сурначоў пісаў у адным з вершаў: «Мачнене бой, і ты з штыком ідеш наўпраст да перамогі, і, можа быць, сустрэць не дом пасля вайны зусім не многіх...».

І самому паэту не давялося сустрэць радасці дзень перамогі: ён загінуў у нароўнім бітве 20 красавіка 1945 года.

ЖЫЦЦЕМ і крыве сваёй сцярджацілі пэч і пісменніці, якія загінулі ў Вялікай Айчынай, высокое званне чалавека. Таму радкі М. Сурначова «Ніколі не ехаль хлапцу маладому...» гучаш як рэзвін усім тым, хто аддаў сваё жыцце дзеля таго, каб забяспечыць перамогу дабра над злом.

А. НЕНАДАВЕЦ,
асістэнт кафедры рускай
літаратуры.

ФЕСТЫВАЛЬ ПЕСНІ

Днё парадкэння Ленінскага камсамола прысягчайчыся гарадскі фестывалі маладёжнай песні, які прыходзіў у актавай зале ГДУ.

На фестывалі сабраліся студэнты, рабочыя, служачыя, людзі самых розных професій, тыя, хто пасправдаму захоплены песнай, музыкай.

На сцене выступалі вакальніцы і асобныя выканавцы, ВІА. Гучалі песні аб міры, маладосці, казакі.

Творчы шлях многіх ўдзельнікаў не такі ўжо і вялікі — дагэтуль гады. Аднак некаторыя каўкалтыў паспелі ўжо заявіць аб сабе. Сярод іх і студэнткі ГДУ Сялятна Касава і Ларыса Міхаленка. Дэячытсу ёні самі пішущі вершы, музыку да сваіх песен. Яны — неаднаразовая ўдзельніца маладёжніх фестываляў 1985 і 1986 гг. На гэты раз Сялятна вынесла на суд глаедачоў новую песню «Пісьмо памяці», А. Ларыса — песню «Восень». Вельмі ўдзельным музычным супрадзіжнікам дападніў іх выступленні новы ўдзельнік іх дэта — скрыпач Алег Сацюк.

Любоў да песон аўяднала студэнткі Тасцянку Падэмскую, Мікалай Васюка, Валеру Гінчтава, Андрэя Шавардзіна. Гэта вакальная група мае прымалі глаедачы выступленні вакальнай ансамблі «Юнацтва» з карапатернага інстытута, лаўрэата 1-га Усесаюзнага агліяду-конкурсу мастацкамі самадзеянай творчасці прадаўных старшага інжынера завода пускавых рухавікоў Р. Цярэшчанкі, ірэферэнта біро міжнароднага маладёжнага турніру «Спадаронік» С. Соўцеля і інш. Удзельнікам фестывалю былі ўручаны граматы гаркома камсамола, памятны падарунок.

Т. НІКАЛАЕВА.

На здымку: на сцене — ўдзельнік вакальной группы агліядыга групы ГДУ М. Васюк.



ДА ЎАГІ КУРАТАРАЎ І ПАЛІТІНФАРМАТАРАЎ!

Паведамляецца прыкладная тэматыка палітычных інфармаций і гутарак сярод студэнтаў рэспублікі ў лістападзе 1986 года.

1. Вернасць выбранаму курсу (АБ паслядоўнай і канстытуцыйнай зменай палітычны) КПСС і Савецкай дзяржавы, накіраванай на ўмацаванне міру і бяспекі народаў, ліквідацыйнай яздзернай пагрозы, спыненне гонкі ўзбраенняў).

у аснову палітінфармациі і гутарак пакласці ацэнкі і выдаўшы, змешчаныя ў выступленнях Генеральнага сакратара ЦК КПСС М. С. Гарбачава на прэзіканферэнцыі ў Райк'яўку 12 кастрычніка 1986 г. і па Савецкім тэлевізіоннаму, 22 кастрычніка г. г. (Гл. газету «Правда» за 14, 15, 23 кастрычніка, г. г.).

2. Дарогай Леніна, дарогай Кастрычніку! (Да 69-гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістичнай рэвалюцыі).

Матэрыял публікаваны у «Аргументы і факты», № 43 за 1986 год.

газеты, гл. таксама часопіс «Політінформатор і агітатор», № 20 за 1986 г.

3. Мера дастатку (АБ усвядмленні кожнаму савецкім чалавекам неабходнасці супаднісці свае запатрабаванні і патребнасці з эканамічнымі магчымасцямі грамадства, з асабістымі прадаўными укладамі у агульную справу).

Матэрыял апублікаваны у часопісе «Агітатор», № 20 за 1986 год.

4. Капіталізм без прыкрас: за міражам «свабоды» (АБ трагічным лёссе людзей, якія пакінулы Радзімі ў пошуках «свабоды», аўтараўных «каштоўнасцяў»).

5. Капіталізм без прыкрас: за міражам «свабоды» (АБ трагічным лёссе людзей, якія пакінулы Радзімі ў пошуках «свабоды», аўтараўных «каштоўнасцяў»).

Матэрыял апублікаваны у інформацыйным бюлётні «Аргументы і факты», № 43 за 1986 год.

тэста фізвікавання. Эта — Ала Туркова, Ірына Любенская, Святлану Кулік (500 м.), Юрыя Сакалоў, Антон Янкоўскі (1000 м.), Андрэй Крывартату, Сяргей Асадчы (3000 м.).

Узагальнім заліку перамогу за ваяваў факультэт фізвікавання.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат эканамічнага факультэта, кафедра эканомікі працы выказываюць глыбокасц спачуванне ст. навуковому спрацоўніку гэтай кафедры ЛІЗАРАВА Эмізе Іванаўне з выпадку напаткайшага яе гора — смерці МАЦІ.